

تقلای ریاض برای مقابله با ظهور قدرت ایران

روزنامه انگلیسی «فایننشال تایمز» در مطلبی با اشاره به اختلافات داخلی و چالش‌های بین‌المللی خاندان آل سعود، وضعیت کنونی آنها را شرایطی بحرانی دانست که زنگ خطر را برای این پادشاهی به صدا درآورده است.

به گزارش آران نیوز: روزنامه انگلیسی «فایننشال تایمز» در مطلبی با اشاره به اختلافات داخلی و چالش‌های بین‌المللی خاندان آل سعود، وضعیت کنونی آنها را شرایطی بحرانی دانست که زنگ خطر را برای این پادشاهی به صدا درآورده است.

در این گزارش آمده است: دربار بزرگ سلطنت سعودی پس از گذشت ده ماه از تصاحب تاج و تخت توسط سلمان بن عبدالعزیز 79 ساله، درگیر چالش‌های بزرگی بخصوص در بخش اقتصاد شده است. کاهش بی‌سابقه بهای نفت در دسرهایی را برای سعودی ایجاد کرده است. به گفته یکی از مقامات سعودی، اتکای بیش از حد بر درآمد نفت مدتهاست که عامل اجرای سیاست‌های نادرست در دولت شده و سقوط بهای نفت (اکنون) یک زنگ هشدار برای ریاض به شمار می‌آید.

ریاض برای احیای نقش رهبری خود علیه تشیع ایران، در مارس 2015 عملیاتی نظامی علیه حوثی‌های یمنی را آغاز نمود. گرچه عربستان در مقایسه با آشفتگی‌های عراق، سوریه و یمن کشوری باثبات محسوب می‌شود اما طی ماه‌های اخیر نفوذ داعش به این کشور نیز محسوس‌تر شده است. عربستان ادعا می‌کند که قربانی داعش است اما بسیاری از جنگجویان خارجی این گروه تروریستی وابستگی مالی و تسلیحاتی به علمای سعودی داشته و برای گسترش «وهابیت» در سراسر جهان عزم خود را جزم کرده‌اند.

یکی از تجار عربستانی اینگونه می‌گوید: «وضعیت دشواری است: مدتهاست قیمت نفت سقوط کرده، آشفتگی سراسر منطقه را فراگرفته و ما شاهد وضعیتی امنیتی در داخل کشور هستیم. گزینه‌های اندکی پیش روی ریاض قرار دارد و وضعیت وخیمی برای آینده کشور پیش‌بینی می‌شود.

* نسل آینده

محمد بن سلمان، فرزند 30 ساله پادشاه علاوه بر ریاست شورای امنیت و رهبری تجاوز به یمن در وزارت دفاع، مسئولیت بازسازی اقتصاد عربستان را نیز بر عهده گرفته است. وی در سال جاری دو بار با پوتین و یک‌بار با اوباما دیدار داشته، مسئول نظارت بر دادگاه سلطنتی بوده و مدیریت آرامکو (شرکت دواتی نفت عربستان) و صندوق سرمایه‌گذاری عمومی کشور با 5.3 میلیارد دلار سرمایه را نیز بر عهده دارد. در واقع این شاهزاده جوان خود را بر تصدی پادشاهی در سال‌های آتی آماده می‌کند. این در حالی است که جهش در پادشاهی آل سعود از بن‌عبدالعزیز به بن‌سلمان گمانه‌زنی‌ها درباره وقوع جنگ داخلی در این سلطنت را افزایش داده است. نزدیکان آل سعود معتقدند اختلافات داخلی در سلطنت واقعی است اما مخالفان (فعلا) تصمیمی برای اقدام تهدیدکننده علیه سلطنت ندارند.

* فتنه در پادشاهی

محمد بن سلمان در پی تحکیم موقعیت خود است و معیار این تحکیم نیز موفقیت یا شکست در طرح‌های اقتصادی و همچنین جنگ یمن می‌باشد. شکست در این موارد می‌تواند اینگونه تفسیر شود که وی هنوز برای تصدی پست‌های مهم در سلطنت خیلی جوان و بی‌تجربه است.

خاندان سلطنت با کمک نهاد روحانیون (وهابی) چندین دهه است که اشتغال و رفاه عمومی زندگی را برای شهروندانی تامین کرده‌اند که به پادشاهی وفادار هستند؛ رویکردی کاملا استبدادی در حکومت. در اوج ناآرامی‌های دنیای عرب، ریاض حقوق و خدمات اجتماعی را برای وفاداران خود ارتقا داده و در مقابل مخالفان را شدیداً سرکوب نمود. پنج سال بعد این تهدید داخلی به تهدیدی منطقه‌ای برای تغییر توازن قدرت در خاورمیانه بدل شده است.

به گفته گروه‌های حقوق بشری ریاض همچنان سیستم قضایی را بعنوان ابزاری برای سرکوب شیعیان مخالف و دربند و همچنین فعالان ضد دولت و حامی دموکراسی استفاده می‌کند. تعداد اعدام‌های این حکومت در سال جاری به بالاترین سطح خود در دو دهه گذشته رسیده است.

* شبی بنام «ایران»

در نخستین ماه‌های آغاز رژیم جدید در ریاض، ملک سلمان بازوهای نظامی خود را با تجاوز به یمن مورد آزمایش قرار داد. این تجاوز هدف دیگری نیز داشت: مقابله با طرح‌های توسعه‌طلبانه ایران در جهان عرب. برخی پایتخت‌های غربی (متحد با ریاض) درباره حمایت تهران از حوثی‌های یمنی تردید داشته اما عربستان آنها را متقاعد (به پذیرش این ادعا) کرد که ایران از حوثی‌ها بعنوان نیروهای نیابتی خود در مرزهای عربستان استفاده می‌کند. بعلاوه اینکه توافق هسته‌ای ایران و تردید در سیاست‌های آمریکا در منطقه ریاض را بیش از پیش به اقدامات نظامی و خصمانه در خاورمیانه ترغیب کرد.

تلفات بالایی که کمپین نظامی سعودی در میان غیرنظامیان یمنی ایجاد کرده موجب نگرانی فزاینده غربی‌ها در مورد اثربخشی این جنگ فرسایشی و تداوم حمایت‌ها از آن شده است. در حالی برخی محتاطانه پیشنهاد برقراری آتش‌بس را مطرح می‌کنند واقعیت این است که باید بین تقبل هزینه بازسازی همسایه فقیر و اکنون جنگ‌زده خود و اختصاص میلیاردها دلار برای ادامه جنگ و تخریب در این کشور یکی را انتخاب کند.

حتی اگر جنگ یمن همچنان ادامه یابد، رقابت قدرت با ایران در سایر عرصه‌ها بخصوص سوریه پابرجا خواهد بود. به گفته یکی از کارشناسان سعودی، مساله ایران یک موضوع امنیتی برای آل سعود محسوب می‌شود. بعلاوه اینکه افشای فساد و هزینه‌تراشی‌های

مقامات رده‌بالای سعودی حمله‌های انتقادی علیه پادشاهی را در داخل عربستان فراگیر کرده است. در خوشبینانه‌ترین حالت، تداوم سلطنت آل سعود به اجرای فوری تعداد زیادی از اصلاحات اساسی نیاز دارد، با این باز هم آینده روشنی برای ریاض نمی‌توان پیش‌بینی کرد.